

השולח פרק רביעי גיטין

מסורת הש"ס

יֹאֵל לַחֲמִירֹת. דָּאֵי לֹאֹ דִשְׁחַרְרִיָּה לֹא
חֹרִין: כֵּל כֵּךְ יֵשׁ צִידֵךְ. מִשְׁמֵי דֶר
מִקְדָּשְׁתָּ: שְׁעַר אֵירוּשָׁיִן. הָרִי אֶת מֶתֶק
כֵּר כֵּךְ שִׁילָה לִקְמָן: הִשְׂאִיֹו אִשֶּׁה. דָּאֵי לֹא
אִיסוּרָא עַל יָדוֹ: וְאִישׁוֹ עֵבִיד אִיסוּרָא.
שְׁנֹשָׁא אֶת שְׁפַחְתּוֹ: לֹאֵי צוֹ וְהִסְתַּקֵּי
צוֹ. כְּלוּמָר דָּאֵי לֹאֹמֵר דְּהִתְקַשֵּׁי צוֹ
גִירָדָא וְדָאֵי שְׁחַרְרֵה מַעֲיָקָלָא אָבֵל
הִשְׁתָּא לֹאֹמֵר לֵה לֹאֵי צוֹ וְהִסְתַּקֵּי
צוֹ וְהִי יֵהִי לָךְ שְׁטַר שְׁחִירוֹ וְשְׁטַר
אֲרוּסִין גְּלִי מִלְמֵיָה דְלֹא שְׁחַרְרֵה אֱלָא
צִהָאֵי: ר"מ סִבֵּר יֵשׁ כְּשֹׁן. הָרִי
אֶת מִקְדָּשְׁתָּ לִי לְשׁוֹן שְׁחִירוֹ וְהִ"ק
הוּא רִאשִׁי וְהִתְקַשְׁדֵּי לִי צוֹ וְהִסְתַּקֵּי
צוֹ: שְׁהִיָּה סְפִילִין כְּפִילִין רַבֵּה. אִין
דֶּרֶךְ עֶבֶד לֹהִיָּה מְפִילִין דְּמַעֵ
שְׁזֹמֵן גִּרְמָא הִיא דְלִילָה לֹאֹ וְזִמָּן
מְפִילִין הוּאֵי: אֲפּוּטוּרֹפּוֹם. עַל נִכְסֵי
דָאֵי לֹאֹ שְׁחַרְרֵיָה לֹאֹ הוּאֵה מְשִׁי צִיָּה:
הִי הִי לֹאֹ יֹאֵל לַחֲמִירֹת סָרְקִין:
אֲרִיזוֹ לִמְעֵי דְחִמֵּי רִי: וְעוֹנִין: אִין

גליון הש"ס

גמ' יש בלשון הזה לשון
שחרור. ע' יצמות דף מז
ע"צ תד"ה סס גר: שם
אמר אמימר המפקיד
עברו. ע' לקמן דף מג ע"צ
תד"ה אצל: שם אול
אקנייה לבנו קמן. ע'
לקמן דף מז ע"א תד"ה
יום של רבו:

מוסף רש"י

או שעשאו רבו
אפרטרופוס. מפר נכסו
כדו להנכסו והוא
מחורה (כתובות כה). לא
יצא לחירות. ולא אמרין
אי לא דשמרנה לא הוה
יור מניה ולא הוה שניק
חיה לנחשו מנהג בן חורין
(סו). אין לא תקנה.
דכיון דהפקירו פקע
ממנויה מניה וארסורו
הוא דפש לבעלים עליהן
זין מיניה אין זו ירשה
הלוסרה לגנני, הלכך רב
לו מי שימורו בגט (גרעיר
חט).

מוסף תוספות

א. יצא לחירות. מוס'
 ה'הל"ש. ב. פשיטא דבין
 שיצא לחירות. ג'שנ"ב.
 ג. משום דכתיב לשבת
 יצירה. ג'שנ"ב. ד. דקניו
 לרבו ולענין. מוס' הל"ש.
 ה. פ"י ה"ג דלא הוה
 אלאמא איסורא לבריה
 מורית וקשיא לאמימר.
 מוס' הל"ש. ו. אפי' אי
 אמר לשון שחרור, ע"כ
 דדברי רב דימי שאמר
 משמיה דר' יוחנן שבונים
 את היורשים לשחררה,
 כשטענה הוא, דכיון דפקע
 ההמון מחיים ולא נשאר
 לעליה רק איסור, מיתה
 מפקעת האיסור ולא בעיא
 שחרור. מוס' הל"ש.
 ז. מוס' הל"ש כמז:
 ומצאו היורשים בשוק
 ויאמרו לו.

וה שציק ליה למנסב בת
ואני שונה וחכ"א אינה
שת לי וקדשה זו: דרבה
דשחרריה לא הוה מיעבד

לפוקי מר' יוסי דאמר
גופיה פסיק כוותיה דהיא
הכא למאן דאמר בכליו של
פירש דההב (ב"מ מז.) דלוי

יצא לחירות^א א"ל רבי יוחנן כל כך בידך ואני שונה הכותב שמר אירוסין לשפחתו ר"מ אומר מקודשת וחכ"א אינה מקודשת כדאמר רבה בר רב שילא כשרבו הניח לו תפילין הכא נמי כשרבו השיאו אשה ומי איכא מידי דלעבדיה לא מעבד ליה איסורא ואיהו עבד איסורא אמר ר"נ בר יצחק הכא במאי עסקינן דאמר לה צאי בו והתקדשי בו רבי מאיר סבר * יש בלשון הזה לשון שחרור ורבנן סברי אין בלשון הזה לשון שחרור א"ר יהושע בן לוי עבד שהניח תפילין בפניו רבו יצא לחירות * מיתבי ליה הימנו רבו או שעשאו רבו אפטרופוס או שהניח תפילין בפניו רבו או שקרא שלשה פסוקים בבכ"נ בפניו רבו ה"ז לא יצא לחירות אמר רבה בר רב שילא כשרבו הניח לו תפילין כי אתא רב דימי א"ר יוחנן מי שאמר בשעת מיתתו פלונית שפחתי אל ישתעבדו בה לאחר מותי כופין את היורשים וכותבין לה גט שחרור האמרו לפניו רבי אמי ורבי אסי רבי אי אתה מודה שבניה עבדים כי אתא רב שמואל בר יהודה אמר רבי יוחנן מי שאמר בשעת מיתתו פלונית שפחתי קורת רוח עשתה לי יעשה לה קורת רוח כופין את היורשין ועושין לה קורת רוח מ"ט * מצוה לקיים דברי המת * אמר אמימר המפקיר עבדו אותו עבד אין לו תקנה מ"ט גופיה לא קני ליה איסורא הוא דאיכא גביה ואיסורא לא מצי מקני ליה א"ל רב אשי לאמימר והאמר עולא אמר רבי יוחנן * ורב חייא בר אבין אמר רב אחד זה ואחד זה יצא לחירות וצריך גט שחרור א"ל * צריך ואין לו תקנה איכא דאמרי אמר אמימר * המפקיר עבדו ומת אותו העבד אין לו תקנה מאי טעמא גופיה לא קני ליה איסורא הוא דאיכא גביה ואיסורא לבריה לא מורית א"ל רב אשי לאמימר והא כי אתא רב דימי א"ר יוחנן דרב דימי טעותא היא א"ל מאי טעותא דלא אמרה בלשון שחרור הא אמרה בלשון שחרור הכי נמי א"ל אנא כדרב שמואל בר יהודה סבירא לי ההוא דסקרתא דעבדי דאזרבן לעובד כוכבים כלו מרוותא בתראי אתו לקמיה דרבינא אמר להו זילו אהדרו אבני מרוותא קמאי ויכתבו לכו גיטא דחרותא אמימר המפקיר עבדו ומת אותו העבד אין דימי סבירא לי אמרו לה דרב דימי טעות דלא אמרה בלשון שחרור הא אמרה בלשון * ההוא עבדא דבי תרי קם חד מנייהו ושחררי ל רבנן ומפסדו ליה מינאי * אול אקנייה לבנו כ לקמיה דרב פפא שלח ליה * כאשר עשה כן אנן קים לן בינוקא דמקרבא דעתיה לגבי

ו של שטר מוכיח עליו אע"פ דר
א דהתם לשופרע דשטרע אמתקין יא אכל
גה לא מהני בכליו של קונה ובקונטרס
אמר בכליו של מקנה כ"ש בכליו של
קונה ואין נראה כיון דאמר דגואל
נתן לצעו לא מהני אלא בצעני וזה
כמו מלך נחום דאמר פירי לא עבדי
חליפין משום דצעני דומיא דנעלו
ולא אמרינן דהואיל דכלי שוה פרוטה
קני כל שכן פירות שים אלף וזו
דאיכא הנהא טפי דגמר ומקני ועוד
אמרינן בגדרים דהשותפין (דף מה):
דסודרא קני על מנת להקנות הואי:
בשרבו הניח לו תפא"ן. וזה
משום דלא מעידינן

איסורא דמצרך עליהן ואיכא צרכא
לצטלה דהא סוכה לולב ושופר וכמה
מזנות עשה שהנשים מצרכות אלף

פסקי רי"ד

[illegible]

וְחִי נָחוּ לְשִׁמְרָתָהּ כִּי הִיא מִנֵּה לִיָּה
אוֹתוֹת הָעֵבֶר אֵין לָהּ תִּקְנָה. פִּירוּשׁ
לֹא צִבֵּת חוֹרִין וְלֹא צִשְׁפָּחָה
כְּפִירָשׁ בְּקוּטֶרֶס לְעִיל^א וְאֵין נִרְאָה
מִדְּאֹמֶר לְעִיל (דף לז.) עֲדָה שִׁצְרָה
מִצִּיַּת הָאֶסְקוֹרִין^ב כִּי וְלֹא עוֹד אֵלֶּה
שְׂכוּפִין אֵת רֵבּוֹ וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בֶּן
חוֹרִין וּמֵאִי קָה מִשְׁמַע לֶן פִּיטְטָא^ג
כּוּפִין אוֹתוֹ חוֹרִין לְדֹאסוֹר צִשְׁפָּחָה
וּצִבֵּת חוֹרִין^ד כִּי מִן חֲלִיז עֲדָה וְחֲלִיזוֹ
בֶּן חוֹרִין וְכֵן הֵא דְלֹאֶמֶר צִירוּשְׁלִמי
דְּהִיכָּה דְלֹאֶמֶר שְׁחֲרוּרֵי כּוּפִין אֵת הַיּוֹרֵשִׁים
מִשּׁוּם מִזּוֹה לְקִיָּים דְּבָרֵי הַמֵּת מִיפּוֹק
לִיָּה מִשּׁוּם לְדֹאסוֹר צִשְׁפָּחָה וּצִבֵּת
חוֹרִין וּצִפִּי צִתְרָא דְכִרְיִיתוֹת (דף כד:) ^ה
אֲמַרְיִין דְּסָבֵר יוֹ רַשְׁ"ג הַמְּפָקִיר
עֲבָדוֹ יֵאלֵא לְחִירוֹת וְזָרְקִי גַט שְׁחֲרוּרֵי
וְעַדְדוֹ גַּט שְׁחֲרוּרֵי אוֹכֵל בְּתוּמָה
וּמִסְתַּבְּרָא כִּי^ו לְאוֹכֵל בְּתוּמָה דְּשָׂרִי
נָמִי צִשְׁפָּחָה וְלֹכֵךְ נִרְאָה לֵאמֹר לוֹ
תִּקְנָה צִבֵּת חוֹרִין קֹאֶמֶר אֲבָל צִשְׁפָּחָה
שֶׁ: **צָרִיךְ** וְאֵין לָהּ תִּקְנָה.
^ה תִּימָה דְּתִקְסִי לֵיהּ מֵאִדְךָ דְּרִבִּי
יִוחָנָן דְּלֹאֶמֶר לְעִיל (לז.) עֲדָה שִׁצְרָה
מִצִּיַּת הָאֶסְקוֹרִין כִּי וְלֹא עוֹד אֵלֶּה כּוּפִין
אֵת רֵבּוֹ אֲלֵמָא יֵשׁ לוֹ תִּקְנָה:
הָא אֲמַרְהָ בְּשָׁוִין שְׁחֲרוּרֵי חֲבִי נָמִי.
תִּימָה דְּלְעִיל^ו קֹאֶמֶר אֲדִרְבִּי
יִוחָנָן אִי הֵי הַמְּפָקִיר עֲבָדוֹ וּמֵת
נָמִי יֵהֵא מִשְׁתַּלֵּחַ בָּלָא גַט דְּעֲבָדוֹ
כְּלָשְׁתוֹ וְהִכָּה מִשְׁמַע דְּעֵבִי גַט וְשִׁמָּה
לְעִיל אֲמַרְה כִּרְבִּי שְׂמוּלָא רַב רַב יִהְיֶה
דְּהִכָּה אִי נָמִי הִכָּה עֵבִי גַט מִדְּבַנְנָן
שְׁלֵא יֵאמֹר לוֹ^י עֲבָדִי אֵתָּה כְּדֹאֶמֶר
לְקַמְנָן לַחַד תִּנָּה צִיּוֹלָא בְּרָשִׁי אֲזִרִּים:
וּכְמָה
אֲמָרוּ לִיָּה רַבְנָן לְרַבִּינָא וְהָאֲמַר
לוֹ תִּקְנָה אֲמַר לָהּ אֲנָא כִּרְבִּי
הִיא אֲמַר לָהּ מֵאִי מִשְׁעוֹתָא
דְּרוּר הֵיכִי נָמִי וְיִהְלֵכְתָּא כְּרַבִּינָא
גַּ' אֲמַר אִידֵךְ הִשְׁתָּא שְׁמַעִי בִּי
שְׁלַחָה רַב יוֹסֵף בְּרִיהּ דְּרַבָּא
שֶׁהָ לֹא גִמּוּלוֹ יֵשִׁיב לוֹ בְּרֵאשׁוֹ
זִי מוֹקְמִינָן לִיָּה אֲפּוֹמְרוּפּוֹס
וּמִקְרִישׁ

וּכּוּפִין דִּירוּשָׁה הִיא לְהוֹרִישָׁה
לְבָנוּ קָטָן. שֶׁאֵין רָאוּי לְכוּפוֹ בְּצִית
הַעֲבָד לְכַתּוּב שֶׁטֶר עַל חַי דְּמִיו:
וּמִקְרָקִישׁ

עַד אִם כִּי מֵהֶלֶל
עֲבָדִים הִלְלֵה ח
טוֹשֵׁעַ יִד כִּי רָסוּ
טַט וּשְׁפָה נָח:
עַד ב ג ד מִי פִּיחַ מֵהֶלֶל
עֲבָדִים הִלְלֵה יג טַמָּה
עֲשִׂין שֶׁשׁ טוֹשֵׁעַ יִד כִּי
רָסוּ טוֹשֵׁעַ עַד טוֹשֵׁעַ
לִדְעֵה כִּי ד טַפְּעֵי יֵד
עַד ה מִי שֶׁשׁ פִּיחַ ד
טַמָּה טוֹשֵׁעַ: יִד
שֶׁשׁ טַפְּעֵי עַד
עַד ו מִי שֶׁשׁ וּפִיחַ מֵהֶלֶל
וִוִּיחַ הִלְלֵה יג טַמָּה
שֶׁשׁ טוֹשֵׁעַ עַד טוֹשֵׁעַ
[טוֹשֵׁעַ] חֲרִית טַמָּה רַח
[ט"ז]:
עַד ז מִי פִּיחַ מֵהֶלֶל
עֲבָדִים הִלְלֵה יג טַמָּה
שֶׁשׁ טוֹשֵׁעַ יִד כִּי רָסוּ
טַט וּשְׁפָה:
עַד ח מִי שֶׁשׁ פִּיחַ הֶלֶל
ח טַמָּה שֶׁשׁ טוֹשֵׁעַ
שֶׁשׁ טַפְּעֵי עַד: